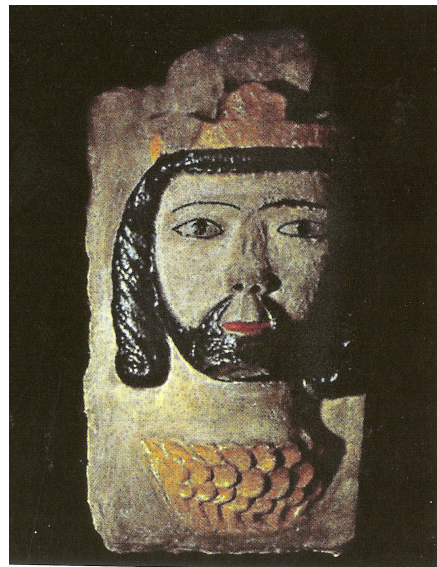

MAGNUS LADULÅS - BIRGER JARLS SON

Sedan Magnus spärrat in Valdemar på Nyköpings hus återstod ett annat svårt problem folkungarna. De hade stridit på hans sida mot Valdemar och nu krävde de inflytande i riksstyrelsen. De protesterade också mot att utlänningar, framför allt Magnus svärfar greve Gerhard av Holstejn, fått för stort inflytande. Magnus försökte tillmötesgå dem genom att ge folkungaledaren Johan Filipsson ökat inflytande. Därför kom deras uppror helt överrumplande för honom

Sista folkungaupproret

Det som kommit att kallas sista folkungaupproret, med Johan och Birger Filipsson son ledare började våren 1278 med att borgen Gälakvist i Västergötland intogs. Magnus svärfar greve Gerhard som uppehöll sig där togs till fånga och Magnus danske förtroendemän Ingemar dödades. Upproret spred sig under sommaren bl.a belägrades borgen i Jönköping. Det är oklart hur Magnus fick slut på striderna, men uppenbarligen lovade han fred och försoning för snart finns Johan Filipsson vid hans sida igen.

Alsnö möte, herredag på Adelsö

En del historiker har ansett att sista folkungaupproret var anledningen till att Magnus sammankallade en herredag på det nyuppförda palatset på Alsnö våren 1279 eller 1280. De beslut Magnus ville genomdriva innebar alla ett stärkande av kungamakten. Detta stod i strid med folkungarnas uppfattning. Därför inbjöd Magnus folkungaledarna till överläggningar på Gälakvist sommaren 1280. Men väl på plats lät han fångla dem och föra dem till Stockholm. Där halshöggs Johan och Birger Filipsson och flera av de andra folkungaledarna.

Alsnö stadga

Sedan Magnus hade krossat det sista motståndet från folkungarna kunde han nu vid ett möte hösten 1280 genomdriva det som kommit att kallas Alsnö stadga. Mest känd är stadgan för beslutet om skattefrihet -frälse- för dem som tjäna konungen med stridshäst. Det som senare skulle kallas adel. 1281 gav Magnus skattefrihet även åt kyrkans män. Därmed hade Sveriges folk kommit att delas i tre stånd. Det världsliga frälset som skulle sköta krigandet, det andliga som skulle sköta bedjandet och så de övriga som skulle försörja de båda första.

Nästa skärm berättar hela stadgans innehåll

Sverige får sin första regering

En annan viktig åtgärd Magnus genomförde var att ge rådet, senare kallat riksrådet, regler för sammansättning och uppgifter. Därmed hade Sverige fått sin första regering.

Blev Alsnöhus då vår första regeringsbyggnad?

Troligen en av de platser där rådet samlades.

Magnus avled 18 dec 1290 på Visingsö och begravdes i franciskanernas kyrka på Riddarholmen, nuvarande Riddarholmskyrkan, där han ännu vilar i sin sarkofag